

הועדה לאיכות הסביבה וכוכב יאיר – צור יגאל

סיכום שנת הפעילות 2020

1. כללי:

- 1.1 המסמך שלהלן מרכז את הנושאים בהם עסקה הוועדה בשנת 2020.
- 1.2 הרחבה של נושאים מרכזיים ניתן למצוא בדף הפייסבוק "שוחרי איכות הסביבה וקיימות-כוכב יאיר צור יגאל", דף שאליו מועלים סיכומי הישיבות, מצגות, מסמכים ועוד.
- 1.3 שנת 2020, התאפיינה כ"שנת הקורונה" בה שובשה מאד שגרת החיים. הוועדה השתדלה שפעילותה בשנה זו תהיה תקינה עד כמה שניתן וקיימה 6 ישיבות בסה"כ.

2. להלן הנושאים:

2.1 חימום באמצעות קמינים המוזנים בעץ:

- 2.1.1 מראשית השנה הוועדה אספה מידע, שמעה סקירות והובילה פעילות למניעת השימוש בעץ להסקה בשל הסיכון הרב הן למשתמשים והן לסביבה, כולל לטווחים גדולים של מאות מטרים מהארובה.
- 2.1.2 פעילותה של הוועדה הביאה את המועצה, בשלהי השנה, לקבל החלטה לקרוא למשתמשים למצוא אמצעי חימום אחר ולפעול באמצעות וועדות התיכנון והבניה למנוע התקנת קמיני עץ חדשים.
- 2.1.3 למרות שעוד ארוכה הדרך עד מיגור השימוש כליל, אין ספק שנקטו פעולות בכיוון הנכון.
- 2.1.4 הוועדה תמשיך לעסוק בנושא גם ב- 2021 כשהמטרה הינה איסור כולל בחוקי העזר על השימוש באמצעי חימום זה.

2.2 המלצות לגבי הגינון הציבורי בישוב:

- 2.2.1 בשלהי 2019 הוצגו בוועדה המלצות לגבי הגינון הציבורי בישוב.
- 2.2.2 ההמלצות אושרו ע"י הוועדה בראשית 2020 והועברו למועצה.
- 2.2.3 בסיס ההמלצות הינו שימוש מירבי בצמחיה ברת קימא או דלה בתחזוקה והשקיה ומעט צמחיה אחרת במקומות מוגדרים.
- 2.2.4 הוועדה תמשיך לעקוב אחר הנושא ב- 2021.
- 2.2.5 ניתן לצפות בהמלצות בקבוצת הפייסבוק.

2.3 טיפול בצמחיה פולשת:

- 2.3.1 הוועדה שבה ודנה בנושא לאור החמרת המצב מאז שהעבירה את המלצותיה למועצה ב- 2019.
- 2.3.2 הובהר שכל איחור ועיכוב בטיפול מחמירים את הבעיה בגלל קצב ההתפשטות של הצמחיה.
- 2.3.3 הודגש כי כבר היום האמברוסיה, הצחר, השיטה והלנטנה כמעט יצאו משליטה.
- 2.3.4 הוועדה מציינת בחיוב את תחילת הטיפול באמברוסיה אך מציינת שיש לטפל בהקדם גם בצמחיה הפולשת האחרת.

- 2.3.5 הוועדה המליצה למועצה לבצע תהליך של כיסוח ענפי הצמחיה הפולשת במטרה למנוע הפצת זרעים כבר בעונה הקרובה (יצוין שעם הצחר איחרנו כבר את המועד).
- 2.3.6 להרחבה אפשר לעיין בהמלצות בדף הפייסבוק.
- 2.4 זיהום אור:**
- 2.4.1 ב- 2019 הביאה הועדה לתודעת המועצה את הבעיה של "זיהום האור".
- 2.4.2 ב- 2020 הוציאה הועדה המלצות לטיפול בסוגיה במסגרת המועצה.
- 2.4.3 להרחבה ניתן לעיין בחומר בנושא הנמצא בעמוד הפייסבוק.
- 2.5 צאת כלבים:**
- 2.5.1 ב- 2019 העלו חברי ועדה בפני מנכ"ל המועצה את הצורך הדחוף לטפל בסוגיה מטרידה זו.
- 2.5.2 מאחר ולא התקיימה כל פעילות והמצב בשטח רק החמיר, הנושא הועלה מס' פעמים במהלך השנה.
- 2.5.3 המועצה ביצעה עד כה פעולה אחת והיא ניסוי במכונת שאיבה השואבת את הצואה.
- 2.5.3.1 לועדה לא נמסר דיווח על תוצאות הניסוי (שכנראה לא צלח).
- 2.5.3.2 הועדה ציינה שניקוי ע"י המועצה אינו תחליף לאיסוף הצואה ע"י בעלי הכלבים וכי נושא זה עדיין לא מטופל.
- 2.5.4 הועדה תמשיך לעקוב אחר הנושא גם ב- 2021.
- 2.6 שבוע אהבת הסביבה:**
- 2.6.1 חברי וועדה נטלו חלק, לרבות פעיל, באירועים שונים במיזם זה.
- 2.6.2 הכוונה לקיים פעילות גם ב 2021 במסגרת האפשרויות עקב הפנדמיה.
- 2.7 התייעלות אנרגטית:** הוועדה שמעה סקירה על תוכניות המועצה.
- 2.7.1 הוועדה תומכת בפעילות המועצה בנושא כשהמטרה הינה לנצל גגות רבים ככל הניתן של מבני ציבור לצורך יצירת חשמל מהשמש.
- 2.8 פסולת ומיחזור:**
- 2.8.1 הועדה שותפה במס' נושאים וקיבלה סקירות ממנהל השפ"ה.
- 2.8.2 להלן מס' נושאים מרכזיים להם ניתנה התייחסות הועדה:
- 2.8.2.1 פינוי גזם ופסולת גושית-מעבר לפינוי של יום בשבוע:
- 2.8.2.1.1 נושא זה, השנוי במחלוקת בישוב, הועלה בוועדה.
- 2.8.2.1.2 לאחר סקירה והסברים של מנהל השפ"ה המליצה הוועדה לבצע את הניסוי ולאחר סקירת תוצאותיו – להמשיך בפינוי החד שבועי כשיטה קבועה.
- 2.8.2.1.3 המלצת הועדה הינה על סמך ההבנה שמדובר בפעולה נכונה בהיבטי איכות הסביבה שעיקרם: רחובות ללא ערמות גזם ופסולת במשך 5 ימים בשבוע לפחות (במקום 1-2 ימים בלבד כשהיה פינוי פעמיים בשבוע), פחות תנועת משאיות פינוי גזם ברחובות ובהירות מובהקת יותר מתי מותר להוציא גזם.

- 2.8.2.1.4 מה שטרם הוסדר, למרות שמדובר כשלב משלים לפינוי החד-שבועי, הינו ניקיון הרחובות ביום הפינוי לאחר שזה התבצע. עניין זה ידוע לשפ"ה והועדה מקווה שיפתר בהמשך.
- 2.8.2.2 ניקיון הרחובות ע"י מטאטא מכני:
- 2.8.2.2.1 הועדה העלתה בפני השפ"ה שהנושא דורש שיפור. הבעיה ידועה ומטופלת.
- 2.8.2.2.2 הומלץ גם שתושבי הישוב יקבלו הודעה על מועד השטיפה כך שיוכלו להוציא את רכבם מבעוד מועד מה שימנע זיהום כלי הרכב ויאפשר ניקיון טוב יותר.
- 2.8.2.3 מיחזור מארזים-שקיות כתומות:
- 2.8.2.3.1 הועדה תמכה בהחלטת המועצה לבצע ניסוי איסוף מארזים בשקיות כתומות.
- 2.8.2.3.2 הניסוי החל בשלהי 2020 ונראה מבטיח.
- 2.8.2.3.3 ב- 2021 לאחר שיוצגו תוצאות הניסוי, תתייחס הועדה ותמליץ בהתאם.
- 2.8.3 פחי אשפה ירוקים בכוכב יאיר:
- 2.8.3.1 הועדה התבקשה לחוות"ד לגבי המעבר לפחים ירוקים גדולים במקום הפחים השחורים היותר קטנים מהלך שיאפשר פינוי אשפה פעמיים בשבוע במקום 3. המהלך תוכנן רק בכוכב יאיר מאחר ובצור יגאל יש פחים ירוקים גדולים.
- 2.8.3.2 הועדה תמכה במיזם אך המלצתה היתה שיתבצע רק לאחר שיבנו מסתורים מתאימים היכן שצריך כדי למנוע פחים גדולים רבים על המדרכות (בדגש על הרחובות הראשיים) המהווים מפגע בטיחותי, אסתטי ומכשול להולכים.
- 2.8.3.3 המועצה החליטה על הצבת הפחים עוד לפני הקמת מסתורים וכך בוצע.
- 2.8.3.4 יו"ר הוועדה הסבירה את נסיבות ההחלטה (להציב פחים בטרם הוכנו מסתורים).
- 2.8.4 פסולת אלקטרונית:
- 2.8.4.1 הועדה ציינה בחיוב את הקמת המרכזים הקבועים לפסולת אלקטרונית בכוכב יאיר ובצור יגאל.
- 2.8.4.1.1 הוצגה הבעייתיות בשימוש במתקנים שהוצבו למכשירים "גדולים" כגון מדפסות, מסכי טלוויזיה וכו'.
- 2.8.4.1.2 הועדה ביקשה לבחון את מיקום המתקן בכוכב יאיר ("בגבעת האנטנה") מאחר והוא נמצא מאחורי מחסום מה שמרתיע משתמשים (בצור יגאל המיקום פתוח ונגיש).
- 2.8.5 חידוש מדבקות על מתקני המיחזור: הומלץ לחדש את המדבקות שהתבלו ושעליהן מצוין מה ניתן למחזר בכל מיכל.
- 2.8.5.1 מאחר ומתוכנן שדרוג של חלק מהמתקנים, הנושא ייבחן ב- 2021 לאחר השדרוג.
- 2.8.6 מיחזור קרטונים:

2.8.6.1 המיכלים מתמלאים בקצב גבוה, כנראה גם בגלל המעבר למשלוחים עקב הפנדמיה.

כתוצאה מכך תושבים שמגיעים למחזור מוצאים שאין מקום ואזי חלקם משליכים את הקרטונים לצד המיכלים ויוצרים לכלוך רב בכל הסביבה או שמפסיקים להביא את הקרטונים למחזור וזורקים אותם עם הגזם והפסולת הגושית.

2.8.6.2 הדרישה לשיטוח הקרטונים אינה מתבצעת במקרים רבים וכן יש קרטונים שלא ניתן לשטח (למשל: קרטונים של ירקות/פירות).

2.8.6.3 הרעיון לשים מיכלי דחס לא מקובל על השפ"ה בעיקר בגלל בעיות בטיחות וניסיון לא מוצלח ברשויות אחרות.

2.8.6.4 המלצת הוועדה היתה להגדיל את נפח המיכלים, לפנות בתדירות גבוהה יותר ולהקפיד יותר (ע"י הסברה ואמצעים נוספים) על שיטוח הקרטונים.

2.9 הפסקת השימוש ביעה אופני (שופל) לטיפול בעשביה:

2.9.1 המועצה, יחד עם חברים בוועדה ויחד עם תושבת הישוב יזמו מהלך חשוב של הפסקת חישוב השטח ע"י יעה אופני כדי לטפל בעשביה בעיקר בהיקף הישוב. החישוב בדרך זו גרם לפגיעה קשה בחי ובצומח.

2.9.2 השינוי שבוצע הוכתר בהצלחה והוועדה מברכת על כך את המועצה ואת כל מי שהיה מעורב.

2.10 השבת פרחי הבר לשטחים בהם הופסק החישוב באמצעות יעה אופני:

2.10.1 הפסקת החישוב מאפשרת לשקם את הצמחיה ע"י זריעה והטמנה של פרחי בר.

2.10.2 בוצע פיילוט של כ- 1 דונם בו נזרעו מינים שונים, מקומיים ברובם, של פרחי בר.

2.10.3 הכוונה בעתיד לבצע המשך פעילות זו באמצעות הקהילה.

2.11 הסרת הגדר בין יער אייל ל"גבעת המוצב":

2.11.1 הוועדה המליצה על הסרת הגדר מאחר ובפועל כבר שנים רבות אין לה תפקיד ומאידיך היא מכערת את הנוף ומהווה מחסום למעבר בעלי-חיים.

2.11.2 הגדר הוסרה.

2.12 Wi-Fi בבתי הספר: תושב הישוב, יובל צור, הציג בפני הוועדה את הבעיות של ה-Wi-Fi שהותקן בבתי הספר.

2.12.1 הבעיות שהמערכת שהוכנסה עובדת בעוצמה גבוהה, בחדר קטן יחסית שבו יושבים כ- 40 תלמידים.

2.12.2 המערכת פועלת ברציפות.

2.12.3 יובל עדכן שמצא במועצה אוזן קשבת.

2.12.4 יובל ביקש מהוועדה להיות עירנית לכל שינוי שיתבצע ולוודא שכל 5 שנים מתבצעת בדיקה.

2.13 קומפוסט קהילתי:

2.13.1 הרעיון לבצע פיילוט עלה ואושר עוד במועצה הקודמת.

2.13.2 הועלה מחדש בפני מנכ"ל המועצה.

2.13.3 הועדה תומכת ברעיון.

2.14 תכנית לאיזור תעשייה/מסחרי חדש:

2.14.1 הועדה דנה בצורך שמשלב התיכנון יילקחו בחשבון היבטי "בניה ירוקה" ושמירה על איכות הסביבה.

2.14.2 מר' המועצה נמסר שזו אכן התכנית.

2.15 גינת פרפרים בצור יגאל:

2.15.1 היוזמה הינה של חברי וועדה.

2.15.2 המועצה אישרה להתקדם בנושא.

2.15.3 לפני מס' חודשים עודכנה הוועדה שהמיזם נמצא בשלב הצעות מחיר למערכת השקייה.

2.16 משתלה קהילתית:

2.16.1 מדובר ביוזמה של תושבת הישוב ש"החייתה" רעיון שעלה בתקופת המועצה הקודמת.

2.16.2 ר' המועצה אישר עקרונית.

2.16.3 קיים ויכוח על המיקום הרצוי.

2.16.4 ר' המועצה קבע בדיון שהמשתלה תוקם ממערב למבוא בארי בכוכב יאיר.

2.16.5 חברי וועדה הסתייגו מהמיקום בהיותו מרוחק ממרכז הפעילות הישובית ובעיקר מבתי הספר בכוכב יאיר, שמהווים את המסה העקרית של התלמידים: הממלכתי בכוכב יאיר, הממ"ד המשותף לכוכב יאיר ולצור יגאל והחט"ב המשותף לכוכב יאיר ולצור יגאל.
מאחר ואחת המטרות המרכזיות של המיזם הינה חינוכית, בחירת מיקום נכון הינה דבר ראשון במעלה.

2.16.5.1.1 הועדה קראה לר' המועצה לשקול מחדש את המיקום בהתאם לאמור לעיל.

2.16.6 הועדה רואה חשיבות בכך שהקמת משתלה ותפעולה לא יהיו על-חשבון "רכז קיימות". תפקיד הרכז (שהיה בעבר ובוטל!) משמעותי ואסור שהקמת משתלה (ובעיקר התפעול השוטף) תהיה על חשבון משרה זו.

2.16.6.1.1 המלצת הועדה הינה שאם תהיה שאלה האם משתלה או רכז קיימות-תינתן עדיפות לרכז קיימות.

2.17 שריפות פירטיות:

2.17.1 הועדה שבה ודנה במפגע המשפיע לרעה על בריאותם ואיכות חייהם של התושבים.

2.17.2 הועדה קוראת למועצה לנקוט בפעילות בלתי מתפשרת מול המנהל האזרחי והעומד בראשו על-מנת לחסל את המפגע.
הנסיון מראה שפעילות כזאת עשויה להביא לתוצאות טובות.

2.17.3 על-פניו נראה שטיפול המועצה במפגעים נותן פירות אם כי עוד ארוכה הדרך.

2.17.4 הערה: הטיפול במפגע חמור זה, של שריפות פירטיות ממערב וממזרח לישוב מראה עד כמה חשוב לפתור ובהקדם האפשרי את הסכנה הבריאותית מתוך הישוב-קמיני העץ.

2.18 הערכות בשרון למשבר האקלים:

2.18.1 לקראת הפעילות בהובלת היח' לאיכות הסביבה בשרון בשנת 2021, שמעה הוועדה סקירה על הפעילות ועל המיזם המתוכנן במסגרת המועצה המקומית.

2.18.2 חברי וועדה ישתתפו בצוותים שהוקמו תחת גורמי מועצה.

2.18.3 חומר בנושא ניתן למצוא בקבוצת הפייסבוק.

2.19 העלאת סיכומי הועדה וחומרים רלבנטיים של הועדה לרשת החברתית:

2.19.1 מטרת הועדה להביא לידיעת התושבים מידע רב ככל הניתן בנושא איכות הסביבה ובנושא פעילותה.

2.19.2 הועדה רואה חשיבות רבה בחיזוק הקשר של הקהילה לאיכות הסביבה וקשר זה באמצעות הוועדה ופעילותה הינו דבר מתבקש.

2.19.3 לאור זאת החלה הועדה בהעלאת חומרים הכוללים סיכומי ישיבות, מצגות, מסמכים ועניינים נוספים הנוגעים לאיכות הסביבה לדף של קבוצת ה-Facebook "שוחרי איכות הסביבה וקיימות-כוכב יאיר צור יגאל".

2.20 הסדרת הקשר בין הועדה למועצה:

2.20.1 איכות הסביבה נוגעת במגוון רחב של נושאים בהם עוסקת המועצה.

2.20.2 נושאים אלו הינם בין השאר, אך לא רק, פרויקטים חדשים, פרויקטי שיקום, מיחזור, ניקיון, גינון ציבורי, צמחיה פולשת בניה ועוד.

2.20.3 הועדה רואה חשיבות רבה בשיתופה בתהליך קבלת ההחלטות במועצה עוד בטרם התקבלו ובטרם החל הביצוע וזאת על-מנת לבצעם נכון (לעתים עד כמה שניתן) תוך מינימום פגיעה באיכות הסביבה.

2.20.4 הועדה רואה חשיבות שהמלצותיה ייבחנו בכובד ראש ע"י המועצה והועדה תקבל היזון חוזר מסודר להמלצתיה.